

ЩУКІНА (Коваленко) Юлія Петрівна -
кандидатка мистецтвознавства (2022), доцентка
(2023), в.о. завідувачки кафедри театрознавства
Харківського національного університету
мистецтв імені І. П. Котляревського.

Лауреатка премії ім. Г. Квітки-Основ'яненка
Харківської міської Ради в галузі театральної
критики (2009), лауреатка Гран-прі Фестивалю
мистецтв «Бриллиантовый Дюк» Міжнародної
асоціації діячів літератури та мистецтва «Gloria» в
галузі «Театр» (2020), лауреатка премії НСТДУ в
галузі театрознавства і театральної критики
(2021). Членкиня Національної Спілки
театральних діячів (2005).

Підвищення кваліфікації:

- Харківська державна академія культури. Стажування за спец. 026 “Сценічне мистецтво”, 11 березня - 11 травня 2021 р. тривалість 180 годин (6 кредитів)
- Міжнародне науково-педагогічне стажування Scientific and pedagogical internship «Experience of teaching disciplines in the field of culture art in Ukraine and EU countries: traditions and new approaches – Досвід викладання дисциплін в галузі культури та мистецтва в Україні та країнах ЄС: традиції та нові підходи: Internship proceedings, ISMA University of Applied Sciences. (19 грудня – 29 січня 2023 року), Рига, Латвія, Сертифікат NR CSI-191215-ISMA. 180 год. (6 кредитів)

Викладає навчальні дисципліни:

Освітній рівень «Бакалавр» – «Історія та теорія театру анімації», «Історія світового театру», «Історія українського театру», «Театрознавство», «Реконструкція та аналіз вистави»;

Освітній рівень «Магістр» – «Основні тенденції розвитку сучасного українського театру», «Сучасні проблеми театральної критики та журналістики», «Новітні тенденції в сучасному режисерському мистецтві та сценографії театру анімації», «Методологія теоретичного та історичного театрознавства», «Науково-дослідницька майстерність», «Наукова практика», «Педагогічна практика», «Практика за фахом (театрознавство)».

Наукові профілі, контакти

ID ORCID 0000-0001-8329-6828

Google Scholar

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=gh5uzpIAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Publons <https://publons.com/dashboard/summary/>

WoS <https://www.webofscience.com/wos/author/record/38495734>

Електронна пошта: kovalenko_752016@ukr.net

Коротка біографія. У 2005 р. завершила навчання на кафедрі театрознавства Харківського Національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського (магістр). Відтоді – викладачка, згодом старша викладачка відповідної кафедри. У 2009 р. закінчила аспірантуру на кафедрі театрознавства Київського Національного університету театру, кіно і телебачення ім. І.К. Карпенка-Карого. У 2021 році захистила в ІМФЕ ім. М. Т. Рильського дисертацію «Еволюція театру оперети в контексті сценічної культури України другої половини ХХ - початку ХХІ ст.: жанровий аспект» зі спеціальності 26.00.01 «Теорія та історія культури» на здобуття наукового ступеня кандидат мистецтвознавства. У 2023 році отримала наукове звання доцента. З листопада 2022 року – в.о. завідувачки кафедри театрознавства.

Наукові досягнення. Авторка понад 50 наукових та навчально-методичних публікацій, одного навчально-методичного посібника та трьох монографій. Учасниця близько 100 наукових конференцій.

Основні публікації:

Монографії:

1. «Владимир Воробьев. Отраженный в фантастическом реализме». LAP Lambert Academic Publishing (Saarbrücken, Deutschland). 2013.
2. Гама творчої долі Миколи Ковалю. Творчий портрет народного артиста України. Харків: Колегіум. 2019. 313 с., ілл.
3. Творча діяльність театрів оперети і музичної комедії України II половини ХХ – початку ХХІ ст.: жанровий аспект. Харків: Колегіум. 2021. 368 с., ілл.

Крім того, театрознавиця виступила авторкою ідеї, упорядницею та редактором, а також авторкою кількох статей до двох меморіальних видань:

1. Евгений Теодорович Русабров : Творческое наследие [исследования, критические статьи, методические работы, пьесы, выступления, письма]. Воспоминания современников : сборник (концепція і укладання Ю. Щукіної) Харків: Коллегиум. – 2013. – 560 с.;
2. Пам'яті театрознавця Євгенія Русаброва (1955–2013). Вибрані матеріали науково-практичних конференцій 2014–2018 рр. (концепція і укладання Ю. Щукіної) – Харків: Колегіум. – 2018. – 243 с.

Є авторкою навчально-методичного посібника:

Процеси оновлення художньої мови театру анімації в другій половині ХХ – на початку ХХІ століття : навч.-метод. посібник /. Харків : Колегіум, 2023. 280 с.

Основні наукові публікації:

1. Коваленко Ю. Вплив режисури та педагогічних принципів Д. Козачківського, М. Крушельницького та В. Скляренка на становлення театрів музичної комедії. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. / Харк. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2007. Вип. 18 : Мистецтво та освіта сьогодні. С. 167–177.
2. Коваленко Ю. Український театр музичної комедії: зміна пріоритетів. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2007. Вип. 20. С. 254–262.
3. Коваленко Ю. Еволюція форм мюзиклу в постановках Харківського, Київського та Одеського музичних театрів (1980–2005). Культура України : зб. наук. праць / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2007. Вип. 18. С. 144–153.
4. Коваленко Ю. П. Бродвейський мюзикл у вітчизняній етико-естетичній системі координат. Аркадіа. Одеса, 2008. № 1 (19). С. 35–40.
5. Коваленко Ю. П. Режисерські проблеми актуалізації класичної оперети у сучасних театрах України. Наук. вісн. Нац. муз. акад. України ім. П. Чайковського : зб. наук. ст. Київ, 2009. Вип. 82. С. 275–284.
6. Коваленко Ю. Сучасна режисура вітчизняного театру музичної комедії. Часоп. Нац. муз. акад. України ім. П. Чайковського. Київ, 2009. № 3 (4). С. 69–75.
7. Коваленко Ю. П. Новаторство постановок мюзиклів «Весілля Кречинського» і «Справа» у театрах музичної комедії. Вісн. Київ. нац. ун-ту театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. 2010. Вип. 7. С. 52–69.
8. «Розумний арлекін» - С. Пасічник (штрихи творчого портрету актора). «Когнітивне музикознавство - 2». Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 32. Збірник наукових праць ХНУМ ім. І. Котляревського. Харків: 2011. С. 205 – 217.
9. Коваленко Ю. І. А. Гріншпун та Ю. І. Гріншпун: два покоління режисерів музичного театру. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків,

2012. Вип. 35. С. 108–116.
10. Режисерсько-педагогічний метод С. Пасічника як продовження традицій «Березоля». Лесь Курбас в контексті світової та вітчизняної культури. Матеріали міжнародної наукової конференції до 125-річчя від дня народження Леся Курбаса. 14-15 березня 2012 р. Х., 2012. С. 189 – 195.
 11. Коваленко Ю. П. Сценографический метод Михаила Ивницкого. Arkadia. Одеса, 2014. № 2 (39). С. 35–40.
 12. Коваленко Ю. П. Проблеми вітчизняної режисури Театру музичної комедії в контексті імпортованої режисури. Вісн. Львів. нац. ун-ту імені Івана Франка. 2015. Вип. 16. Ч. 1. С. 168–178.
 13. Коваленко Ю. Погляд із небуття: постать театрального критика В.С. Морського у документах справи репресованого. Харківський архівіст. 2013-2014 рр. Х. 2015. С. 100 – 109.
 14. Коваленко Ю. «Театрик «Зелений Гусак», або Не дражніть публіку» К. Галчинського: досвід європейського театру абсурду на сцені ХАТЛ ім. В. Афанасьєва. Польські рефлексії в літературі та мистецтві Слобожанщини: Матеріали Міжнародного наукового симпозиуму, Харків, 2014 р. Харків : Майдан, 2015. С. 169-179.
 15. Коваленко Ю. П. Роль сценографії у розвитку театру музичної комедії другої половини ХХ ст. Мистецтво і шляхи його осмислення в дослідженнях молодих науковців України : матеріали VIII Всеукр. наук.-творч. конф. студентів та аспірантів / Харків. держ. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2008. С. 12–15.
 16. Особливості театральної критики Володимира Морського (1920-і – 1940-і рр.). Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Х.: ХНУМ. 2018. Вип. 51. С. 70-83.
 17. Щукіна Ю. П. Біблійні рефлексії Українського театру музичної комедії. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф., Харків, 22–23 листоп. 2018. Харків, 2018. С. 191–192.
 18. Щукіна Ю. П. Інтерпретації творів у жанрах «віденської» та української оперети режисером Юрієм Старченком. Традиції та новації у вищій архітектурній освіті / Харківська держ. акад. дизайну і мистецтв. Харків, 2018. № 5. С. 120–123.
 19. Shchukina Yu. Relevance of the adventurous hero of musicals and rock operas on theatrical stages of Latvia and Ukraine. Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis. «A» daļa: Humanitāras un sociālās zinātnes. 2019. № 2. L. 42–50.
 20. Щукіна Ю. Історіографія театру музичної комедії України в контексті досліджень зарубіжного театру оперети і мюзиклу. Зап. Наук. т-ва імені Шевченка. Т. 273 : Праці театрознавчої комісії. Львів, 2020. С. 29–43.
 21. Щукіна Ю. Учень Леся Курбаса Олександр Івашутич як універсальний діяч театру музичної комедії. Аспекти історичного музикознавства : зб. наук. праць / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків, 2020. Вип. 19–20. С. 345–357.
 22. Shchukina Yu. Die ersten Inszenierungen der Rockoper in der Musik-Comedy-Theater der Ukraine. Studiul Artelor și Culturologie: istorie, teorie, practică. Academia de

- Muzică, Teatru și Arte Plastice. Chișinău. 2020. № 1 (36). С. 100–114. (ISSN 2345-1408, B).
23. Щукіна Ю. «Моя чарівна леді» Одеського театру музичної комедії (1963) як перший бродвейський мюзикл в СРСР. Духовна культура України перед викликами часу : тези доп. учасників IV Всеукр. наук.-практ. конф., Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Харків, 14 травня 2021 р. Харків, 2021. С. 104–107.
 24. Interpretations of the play *Blow, Wind!* By Janis Rainis in the Ukrainian theatre. Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis 2021. gads. 75. sējums 1. numurs. Lpp. 15 – 23.
 25. Діапазон сценічних втілень творів М. Кропивницького, М. Старицького та І. Тобілевича в театрі музичної комедії України (1936 – 2020). Театр корифеїв як рушійна сила становлення національного театру та його впливи на сучасний український театральний процес. Науковий збірник за матеріалами XXVII Наукових читань, присвячених ювілейним датам М. Кропивницького, І. Карпенка-Карого, Г. Затиркевич-Карпинської, С. Тобілевич 16 грудня 2020 р. Департамент культури КМДА Музей театрального, музичного та кіномистецтва України Музей Марії Заньковецької. К.: 2021. С. 84 – 93.
 26. Вистава «Лісова пісня» Львівського академічного театру ім. Леся Курбаса (2011, реж. А. Приходько): проблеми текстів і контекстів. Шляхи рівняйте Духові Його. Леся Українка: погляд зі Сходу. Матеріали науково-практичного форуму «Леся Українка й театр». Харків. 2021. С. 43-49.
 27. Розвиток жанру танц-рок опери в практиці Одеського академічного театру музичної комедії імені М. Водяного. Проблеми взаємодії мистецтв, педагогіки ... ХНУМ, 2021. № 60. С. 111 - 125.
 28. Проблеми театрознавчого фаху в медійному та освітньому просторах сучасної України Матеріали Міжнародного симпозіуму «Історична наступність у мистецькому та науковому континуумі». ХНУМ імені І.П. Котляревського. 2021. С. 143-146.
 29. Є. Русабров як перший історик театру ляльок в Незалежній Україні. My Smart Digital Class – Study History of Puppetry Art Worldwide" of the programme "Ukraine Digital: Ensuring Academic Success in Times of Crisis" offered by the German Academic Exchange Service (DAAD) and funded by the German Federal Ministry of Education and Research (BMBF). https://rise.articulate.com/share/PcN3sQ2hpL5BBOIBRLSUioHuCUy4PhS7?fbclid=IwAR00p6US0JCbTMmbbfENY1hxqPtx2CZXC_JNJOXWVoLEIpvXcLk4EJzKRTE#/lessons/IPAhVT49ZPA02Z7HPaDyBZA41ZGlnGf 2022
 30. Theoretical basis of the development of the communicative competence of a teacher in an institution of higher education 10.46502/issn.1856-7576/2022.16.04.9. CONTRIBUTORS: Hanna Vasylieva; Viktoriya Pavlyuk; Galyna Bondar; Yevdokia Kharkova; Tamara Kharchenko; Yuliia Shchukina. 31.12.2022
 31. Художньо-тематичні особливості вистави «Suņa māja»/ «Собачий дім» (2022) українських авторів у Національному театрі Латвії. Зб. наук. праць Всеукраїнської наукової онлайн-конференції «Українське сценічне мистецтво: актуальність питань інтеграції в світовий культурно-мистецький простір ХХІ сторіччя». Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ. 2023. С. 73-78.
 32. Відображення досвіду російсько-української війни у постановках театрів ляльок України 2022-2023 років. Філософія та гуманізм. Вип. 1 (17). Одеський національний політехнічний університет, 2023. С. 40-49.
 33. Особливості підготовки студентів спеціальності «Сценічне мистецтво» з історико-теоретичних дисциплін театру анімації у Харківському Національному університеті мистецтв імені І.П. Котляревського. Scientific and pedagogical internship «Experience of teaching disciplines in the field of culture art in Ukraine and EU countries: traditions and new approaches: Internship proceedings, ISMA University of Applied Sciences. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. С. 71-77.

Ю. Шукіна має понад 550 критичних публікацій у виданнях України, Польщі та ін., в тому числі, у фахових часописах України («Музика», «Український театр», «Кіно-театр», «Культура і життя», «Просценіум», «Артерія», «Teatrarium»), Польщі («Teatr») – понад 100 статей.

Науково-педагогічне стажування в Харківській державній академії культури 11 березня – 11 травня 2021 року.

Входила до складу журі та експертних рад Першого та Другого Всеукраїнських театральних фестивалів «Мрій-Дім» (2012, 2013, м. Прилуки), Всеукраїнського фестивалю-огляду «Прем'єри сезону» (2014, м. Київ, 2021, м. Полтава); XXIV Міжнародного театального фестивалю «Мельпомена Таврії» (м. Львів, 2022); V Всеукраїнського фестивалю-премії «ГРА» (м. Київ, 2022).